

VAN HAM I ROSINSKI

TORGAL

KNJIGA II

TORGAL

Knjiga 2

Tekst: Žan van Ham

Crtež: Gžegož Rosinski

Glavni urednici: Slobodan Jović i Borislav Pantić

Urednik: Vladimir Tadić

Prevod: Dragan Milojević

Lektura: Agencija Mahačma

Upis teksta: Dejan Đoković@Pero i miš

Dizajn: Ivica Stevanović@Pero i miš

Saradnik: Milan Jovanović

Štampa: AMDSISTEM, Zemun

COPYRIGHT ZA SRPSKI PREVOD

© 2015. Darkwood i Čarobna knjiga

IZDAVACI

Darkwood d.o.o., Beograd

e-mail: info@darkwood.co.rs

www.darkwood.co.rs

011/2622-867

064/6465-755

Čarobna knjiga d.o.o., Beograd

www.carobnaknjiga.rs

<http://carobnaknjiga-stripovi.rs/>

021/439-697

Thorgal 4 – La Galère noire

© ÉDITIONS DU LOMBARD (DARGAUD-LOMBARD S.A.) 1988, by Van Hamme, Rosinski

Thorgal 5 - Au-delà des ombres

© ÉDITIONS DU LOMBARD (DARGAUD-LOMBARD S.A.) 1988, by Van Hamme, Rosinski

Thorgal 6 – La Chute de Brek Zarith

© ÉDITIONS DU LOMBARD (DARGAUD-LOMBARD S.A.) 1988, by Van Hamme, Rosinski

www.lelombard.com

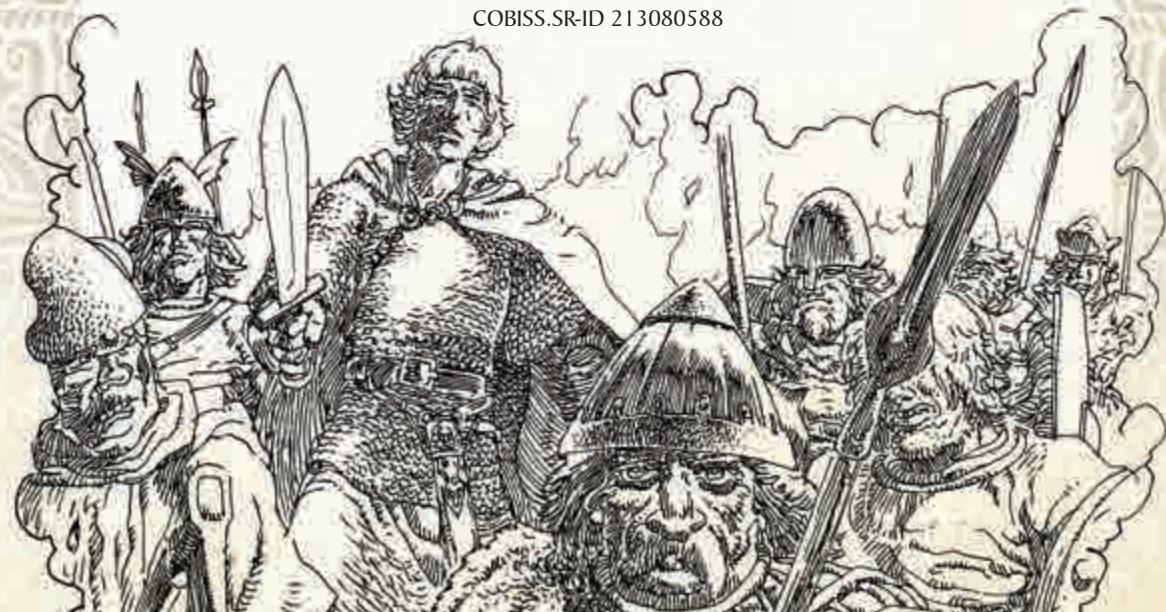
All rights reserved

CIP - Katalogizacija u publikaciji

Narodna biblioteka Srbije, Beograd

ISBN 978-86-6163-275-4

COBISS.SR-ID 213080588

obro došli u drugu tom edicije *Čarobne knjige* i *Darkwooda* o Torgalu, junaku koji u uzbudljivom i fantastičnom svetu vikinga, mitskih bića i drevnih astronauta traga za porodičnim životom. Nakon što su prve tri epizode sakupljene u prethodnoj knjizi postavile temelje serijala i ambijenta u kome se on odigrava, autori stripa Žan van Ham i Gžegož Rosinski daju nam jednu avanturu iz tri čina, u kojoj ćemo videti šta je sve Torgal spremam da učini kako bi sačuvao svoju ženu i nerođeno dete i šta se dešava kad u tome naizgled ne uspe. Naime, albumi koji slede sačinjavaju jednu celinu, takozvani ciklus *Brek Zarita*, nazvan po gradu u kome će borbe za prevlast biti glavni pokretač događaja. Priča ide dalje nego prethodne u svakom pogledu – i što se tiče likova Torgala i Arisije i što se tiče mitologije serijala i vrlo uznenimirujućih mesta i stvorenja koje će glavni junak susresti.

Prethodne tri epizode su očigledno bile tek uigravanje za Van Hama i Rosinskog, dvojicu majstora svog zanata. Jedan je Belgijanac, a drugi Poljak – i rođeni su u vreme kad se svet podelio na Istok i Zapad, svaki s druge strane nametnute graniče. Ali kako to neretko biva na polju stvaralaštva i umetnosti, sudbina je pomešala karte, tako da kada danas čujemo njihova imena, pomislimo na jedinstvo koje su ta dva čoveka ostvarila decenijama vodeći Torgala kroz avanteure u jednom od najpoznatijih serijala

savremenog stripa. Za one koji tek ulaze u svet stripa, valja reći poneku reč ponaosob o pomenu-toj dvojici velikana devete umetnosti.

Žan van Ham rodio se u Briselu 1939. godine. Školovanje je usmerio u pravcu marketinga i ekonomije. Postao je vanredni profesor političke ekonomije, a potom radio kao savetnik i direktor u nekoliko velikih multinacionalnih kompanija. Na horizontu mu se nazirala uspešna karijera u poslovnom svetu kad je 1976. doneo na prvi pogled nerazumnu odluku da sve napusti i u potpunosti se posveti pisjanju. Tom odlukom svet stripa je dobio brilljantnog scenarista, čija su dela prevedena na brojne jezike i doživela su filmske ekranizacije. Svet biznisa je možda na gubitku, ali nas ovde to, moramo priznati, ne potresa previše.

Iskustva stečena u svetu ekonomije i politike inspirisala su Van Hama da napiše serijal romana *Largo Vinč*, koji će kasnije biti adaptiran i u serijal stripova, objavlјivan i u domaćoj *Stripoteci*, iz čega će na kraju proizaći i igранa serija. Najveću popularnost i uspeh kao pisac stripova Van Ham je upravo ostvario sa scenarijem za strip *Torgal*. Gžegož Rosinski je 1977. godine nacrtao prvu epizodu serijala koji će postati slavan i naći svoje mesto na svakoj top-listi stripova koje morate pročitati pre nego što umrete. Reč je, dakle, o stripu koji je od prve epizode stekao vernu publiku. Kao što smo spomenuli u prethodnoj knjizi, avanture vikinga Torgala, ispričane u mističnoj atmosferi srednjeg veka, začinjene fantastikom i skandinavskom mitologijom, i dalje traju.

Van Ham je, međutim, nakon dvadeset devet epizoda

prepustio posao scenariste Ivu Sentu. Torgal je nastavio život nezavisno od svog tvorca.

Nakon Torgala, tačnije uporedo s njim, Van Ham je nastavio da niže uspehe. Godine 1984. usledio je još jedan dugovečan serijal, pod naslovom *XIII* (kod nas je izlazio u raznim izdanjima – u *Superu*, *Gigantu*, *Politikom Zabavniku* i *Stripoteci*), u saradnji s crtačem Vilijemom Vansom. Špijunski triler zasnovan na književnom predlošku Roberta Ladlama takođe još traje, ali je nakon devetnaest epizoda Van Ham 2007. godine prestao da piše scenarije i prepustio nastavke istom scenaristu koji ga je nasledio i na *Torgalu*. Godine 1990. Van Ham je započeo novi serijal, *Largo Vinč*, zasnovan na pomenutim romanima s početka autorove spisateljske karijere. Crtež je poveren Filipu Franku, koji je nacrtao svih osamnaest do sada objavljenih epizoda. Treba pomenuti i da je Van Ham napisao nekoliko priča za kulturni serijal *Blejk i Mortimer* Edgara P. Žakoba. Pored ovih navedenih serijala, Van Ham je stigao da napiše scenarije i za nekoliko priča zaokruženih u jednom albumu, poput *Velike moći malog Šninkela* (kod nas objavljen u izdanju *Belog puta*) i *Vesterna* (objavljenog *Darkwoodovo* izdiciji *Perle*).

A posle scenariste red je da se posvetimo i crtaču. Gžegož Rosinski rođen je 1941. godine u mestu Stalova Vola na jugoistoku Poljske. Rosinski je 1967. diplomirao na Fakultetu likovnih umetnosti, a potom i na Akademiji lepih umetnosti u Varšavi. Potom je radio kao ilustrator u brojnim publikacijama. Već tada je započeo i karijeru crtača stripova, te su njegovi radovi objavljivani u raznim strip-magazinima. Kao crtač je radio na

popularnim serijalima *Kapitan Žbik*, o avanturama istoimenog policijskog kapetana Jana Žbika, i *Pilot śmigłowca*, o avanturama vojnog pilota Slavomira Karskog koji radi kao spasilac u civilnoj službi. Takođe je radio na ilustrovanju serije *Legendarna historia Polski* prema scenariju Barbare Sejdler. To delo je doživelo reprinte i smatra se klasikom poljskog stripa. Uz sve pomenuto, važno je reći i da je Rosinski pokrenuo i uređivao magazin *Relaks*, prvi časopis na poljskom jeziku posvećen isključivo devojkoj umetnosti.

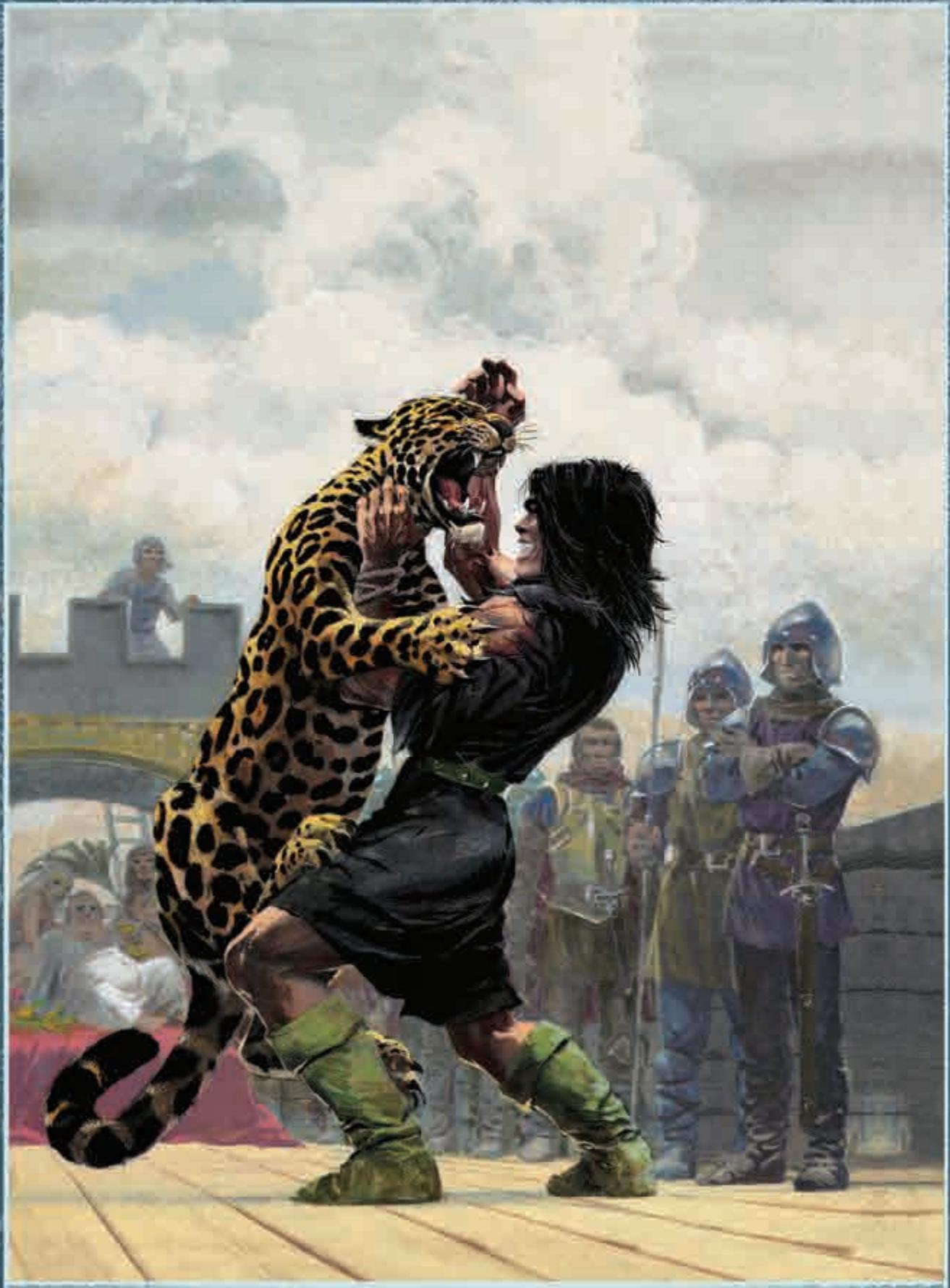
Godine 1976. dobija belgijsku stipendiju za usavršavanje. Tako počinje nova faza u stvaralačkom životu jednog od najvećih savremenih strip-autora. Kao što smo spomenuli, u Belgiji je upoznao Žana van Hama, scenaristu s kojim je stvorio *Torgala*, što je verovatno magnum opus Gžegoža Rosinskog, ali daleko od jedinog koji on potpisuje. Njegov strip *Hans* (sa Andreom Polom Dišatoom) mogli ste da čitate u *Stripoteci*, već spomenutog *Šninkela* u integralnom izdanju *Belog puta*, a *Darkwood* vam je već predstavio tri bisera Gžegoža Rosinskog – *Vestern*, *Osvetu grofa Skarbeka* (sa Ivom Santom; *Perle integral*) i *Tugovanke za izgubljenim pustarama* (sa Žanom Difoom; *Perle*), gde je nacrtao prva četiri albuma koji čine jedan ciklus. Rosinski nije napustio Torgala – i danas ilustruje njegove avanture.

U knjizi koja je pred vama naš junak ide iza sveta smrtnika, iza zore vremena, iza krajnjeg očaja i, kako naziv jednog poglavљa kaže, iza senki. A iza uspeha samog Torgala su – Žan van Ham i Gžegož Rosinski.

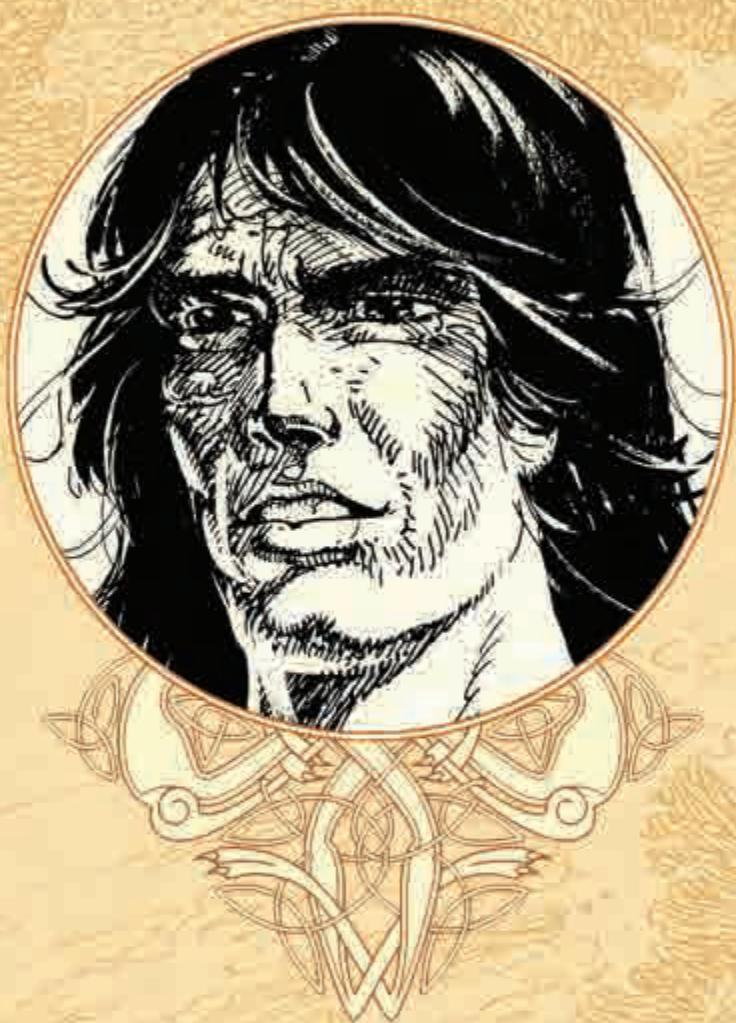
Milan Jovanović
Vladimir Tadić

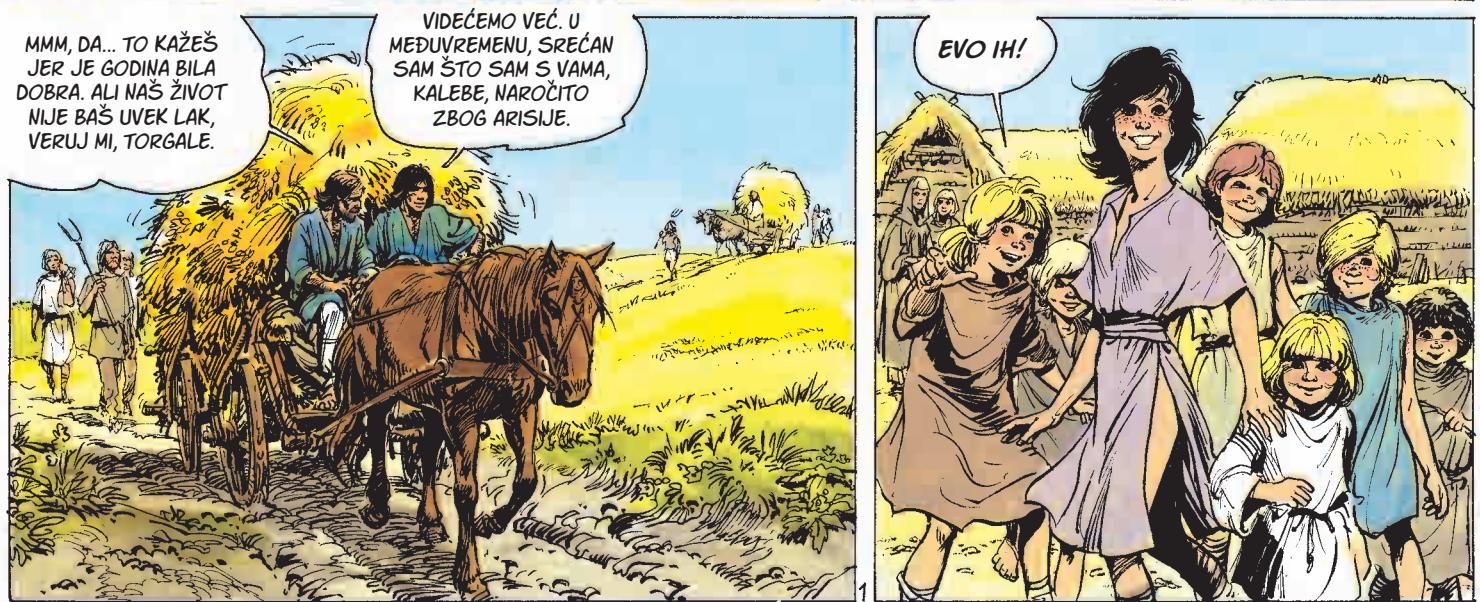
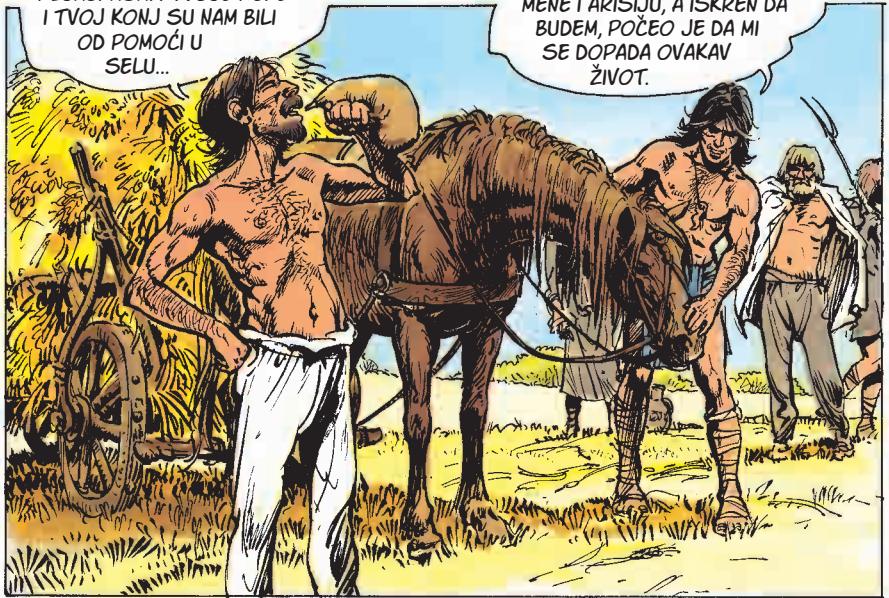
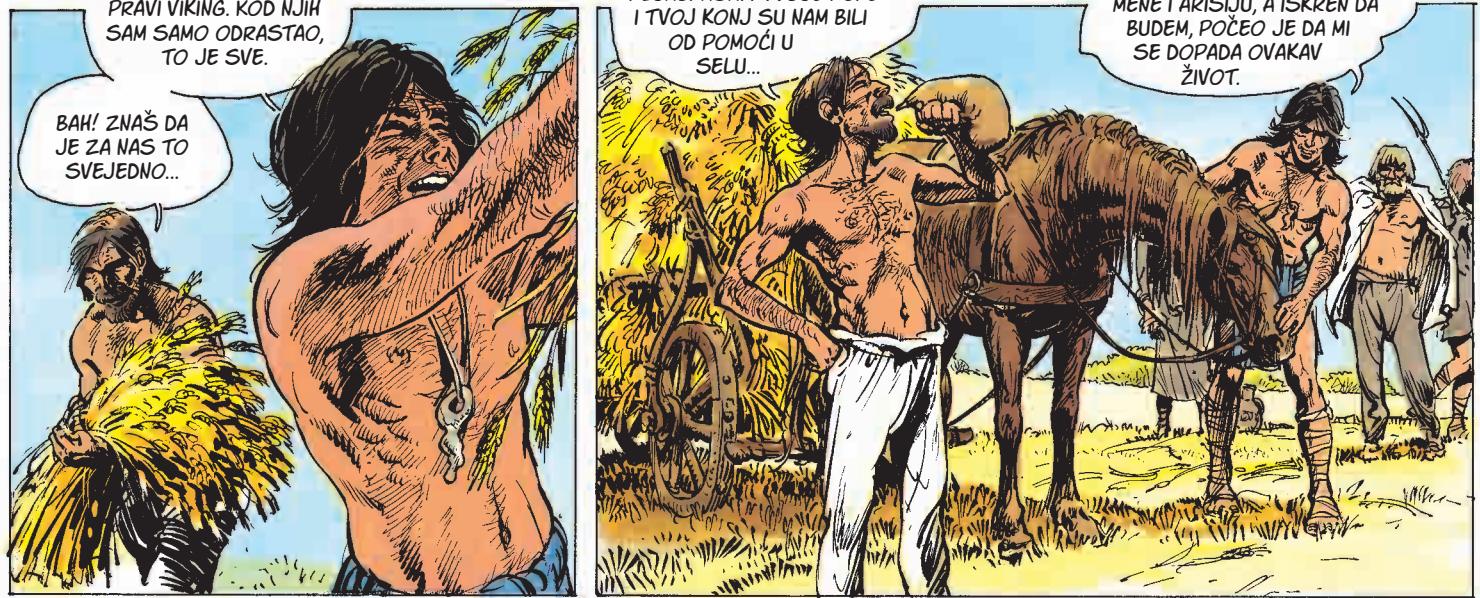

TORGAL

CRNA GALIJA

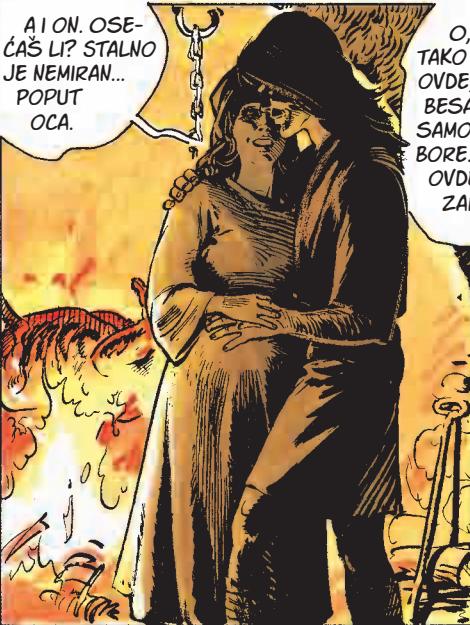

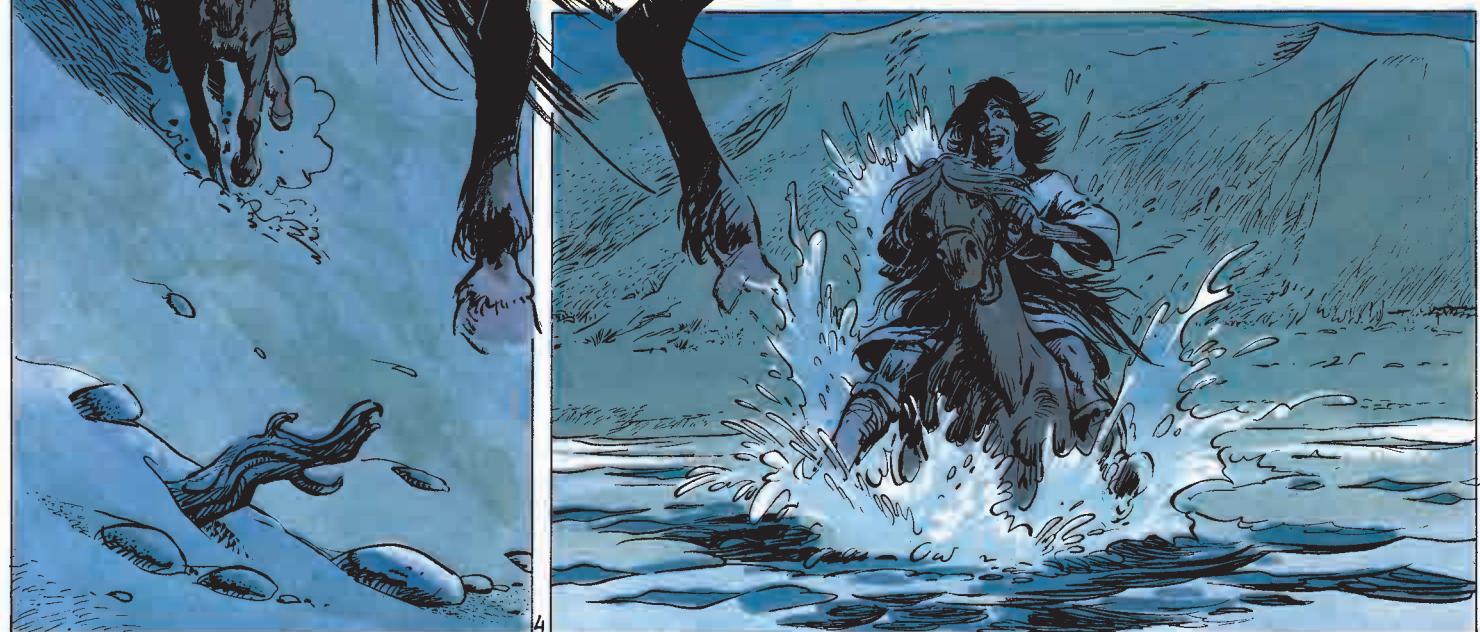

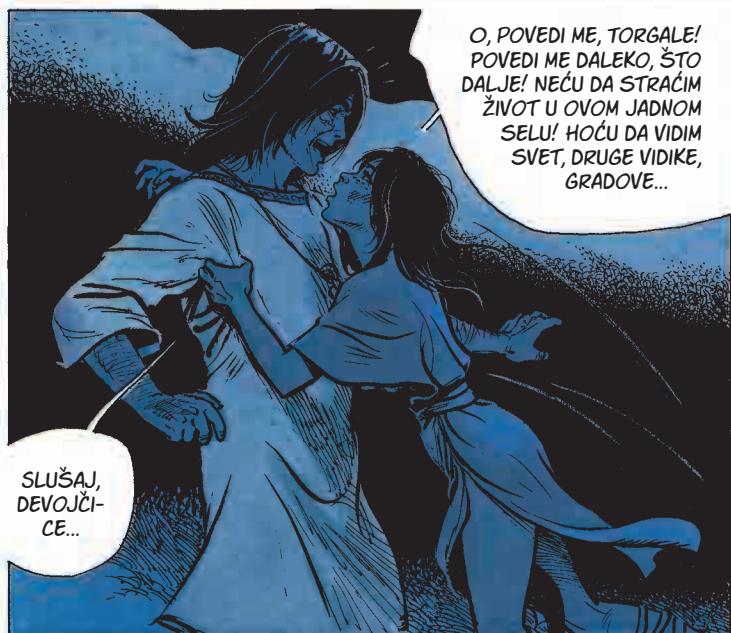

MA, BESMISLICE! NEGOT, MAMIMO SE TOGA I PODIMO DA VIDIMO ŠTA SU NAM ŽENE SPREMILE ZA KRAJ ŽETVE...

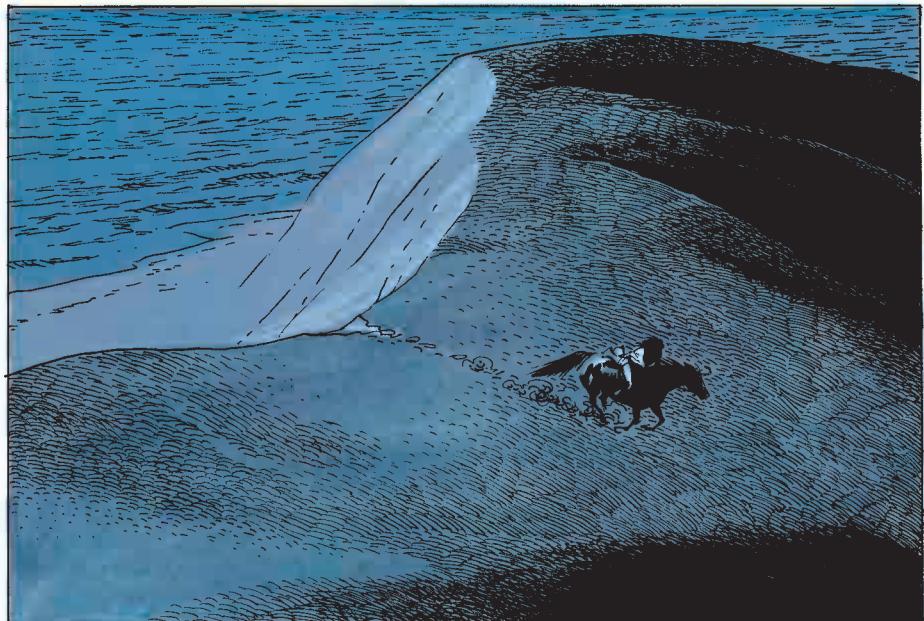
PREKLINJEM TE, TORGALE,
TI SI MI JEDINA PRILIKA...
UZMI ME ZA SAPUTNICU I
KRENIMO! PODIMO ODMAH,
JOŠ NOČAS...

HA-HA-HA! IZ USTA ČOVEKA POPUT TEBE, TO JE BAŠ
SMEŠNO! NUDIM TI AVANTURU, A TI BI RADIJE OSTAO SKLUPČAN
DA KEVČEŠ POPUT PSA KRAJ NOGU ŽENE KOJA JEDVA DA VUČE
SVOJU STOMAČINU IZMEDU KUHINJE I KREVETA!

HA-HA-
-HA!

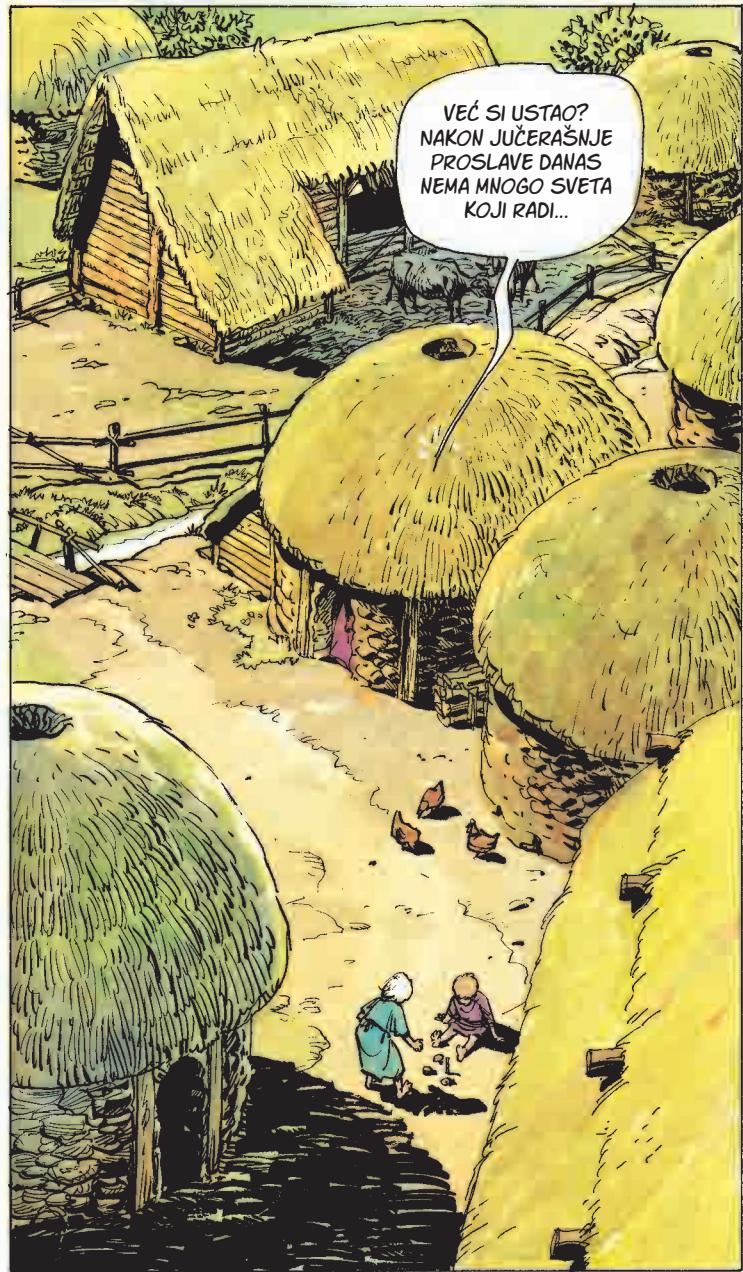
DOSTA, ŠANIJA!
POBLESAVILA SI! ČAK
I KAD BIH IMAO ŽELJU
DA POĐEM S TOBOM,
ZABORAVLJAŠ DA
JA VOLIM ARISIJU I DA
ONA NOSI NAŠE DETE.

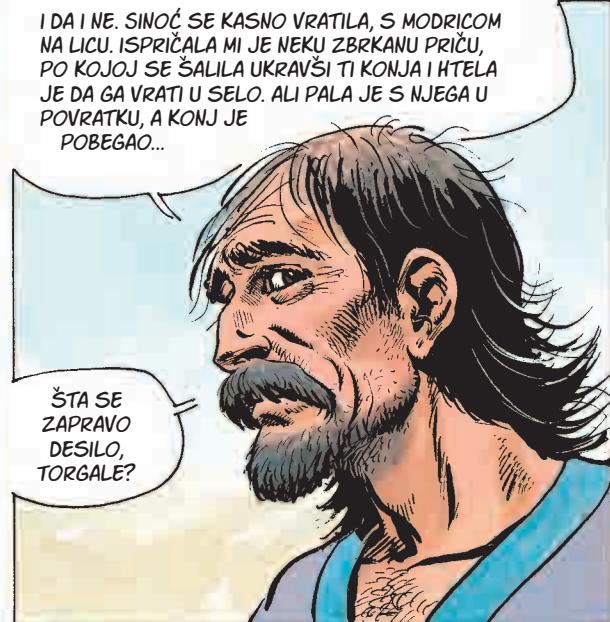

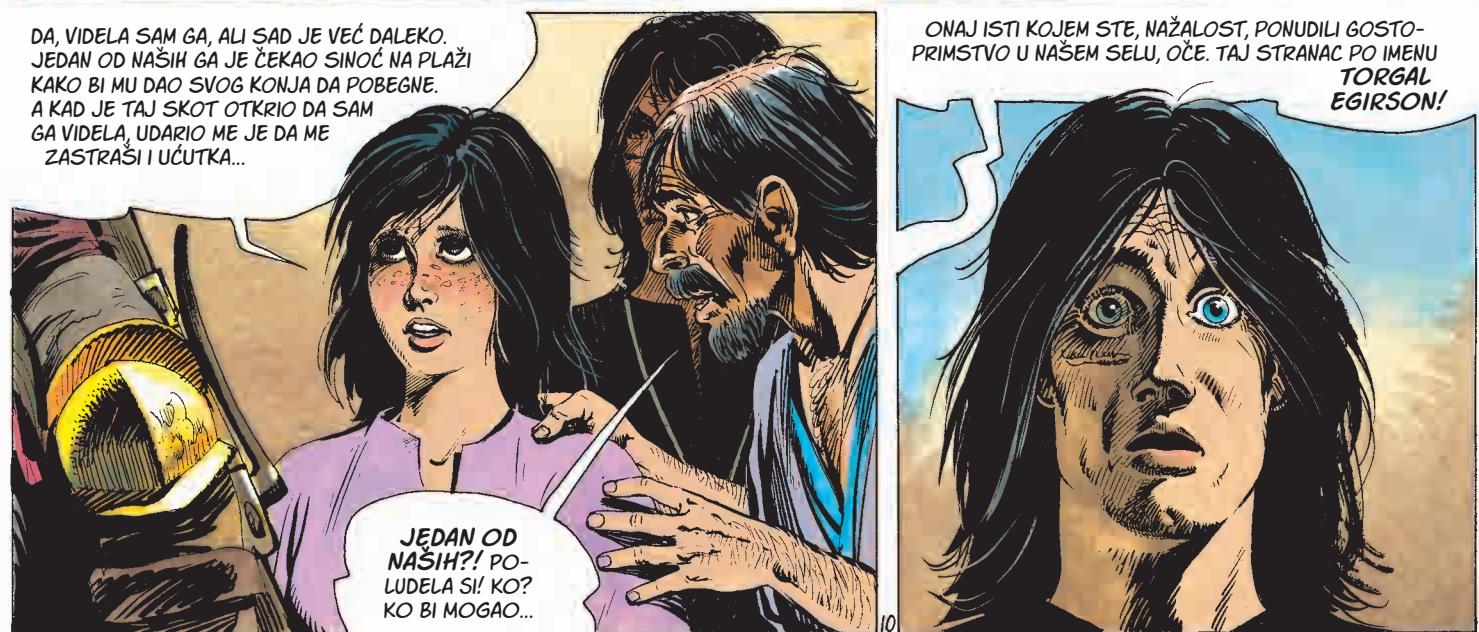

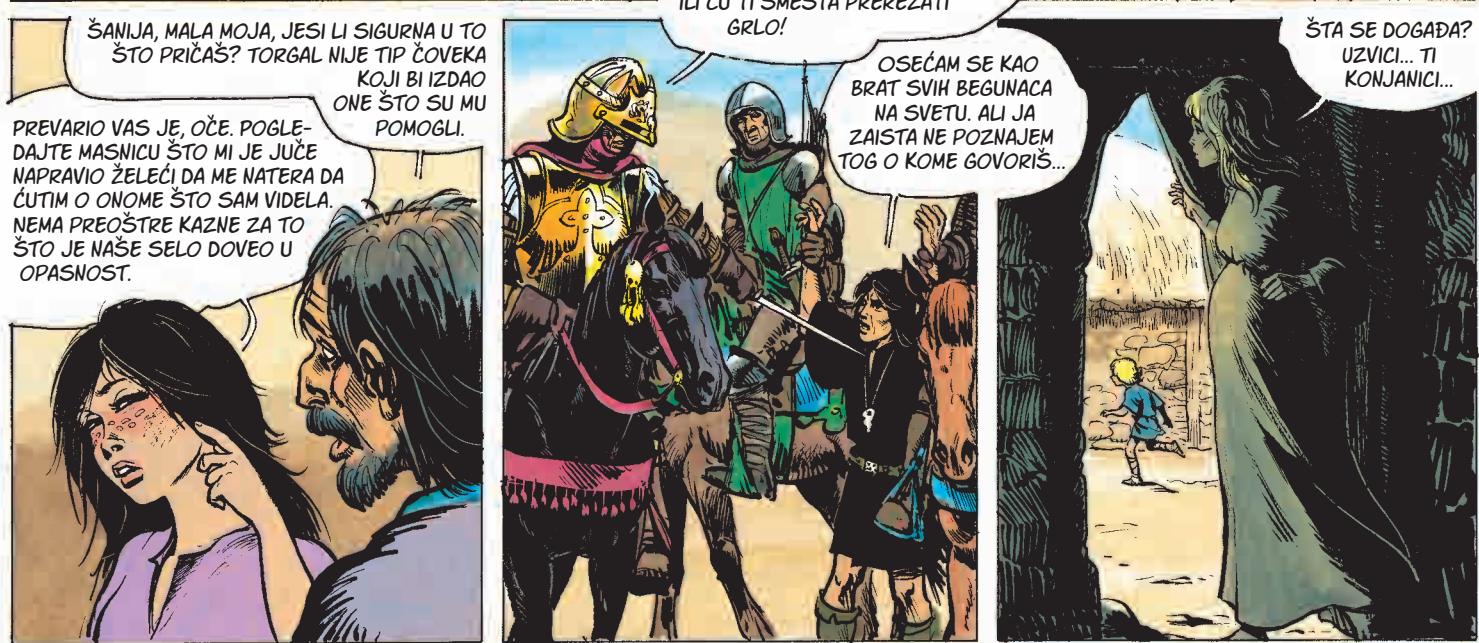
TIŠINA! ŽELIM
SAMO TVOG
KONJA!

ROBBIN & VAN HAMME

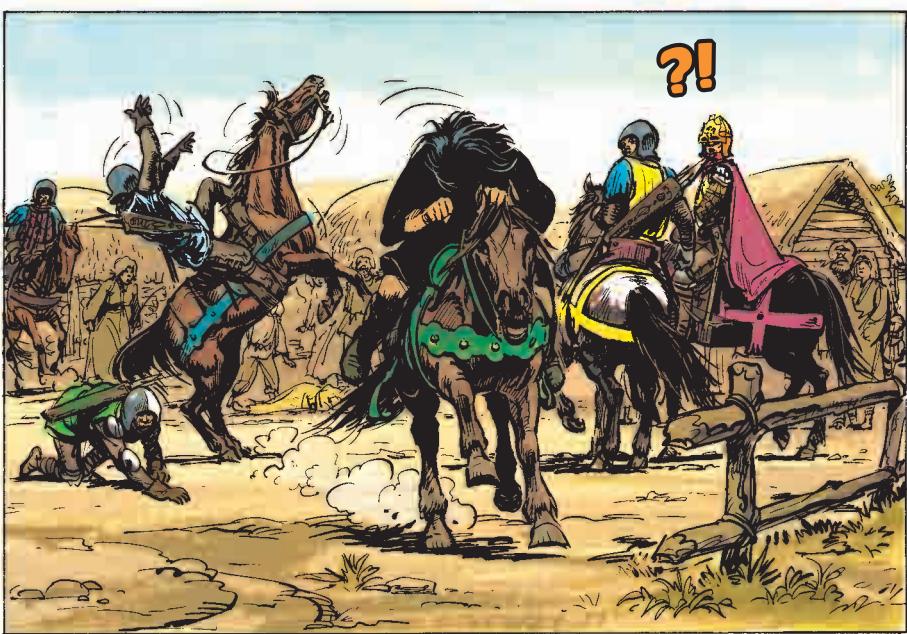

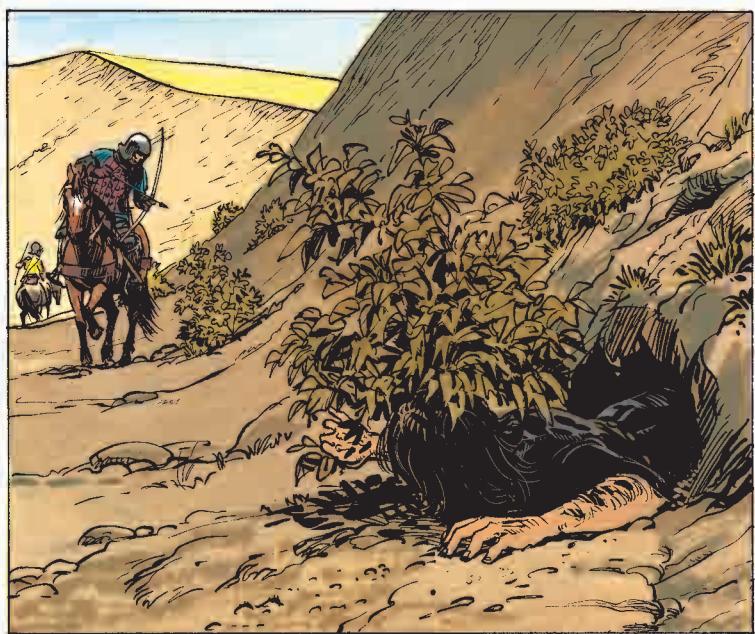
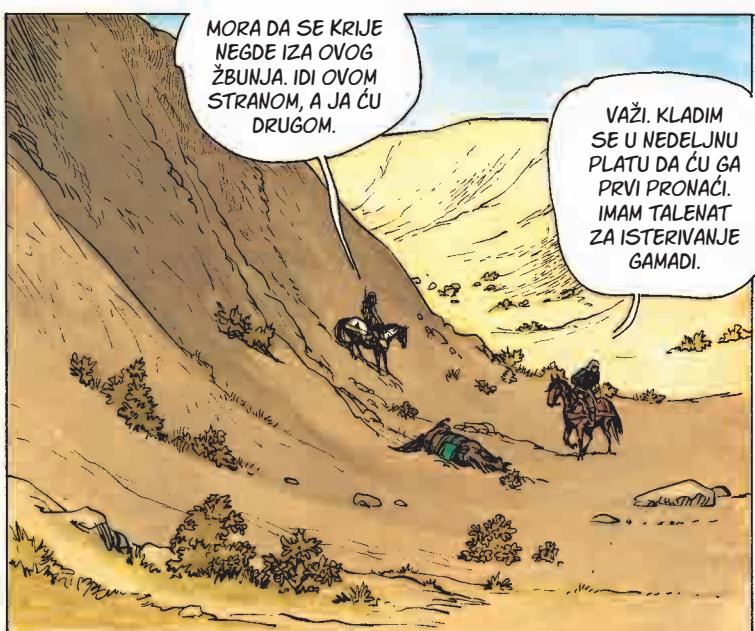
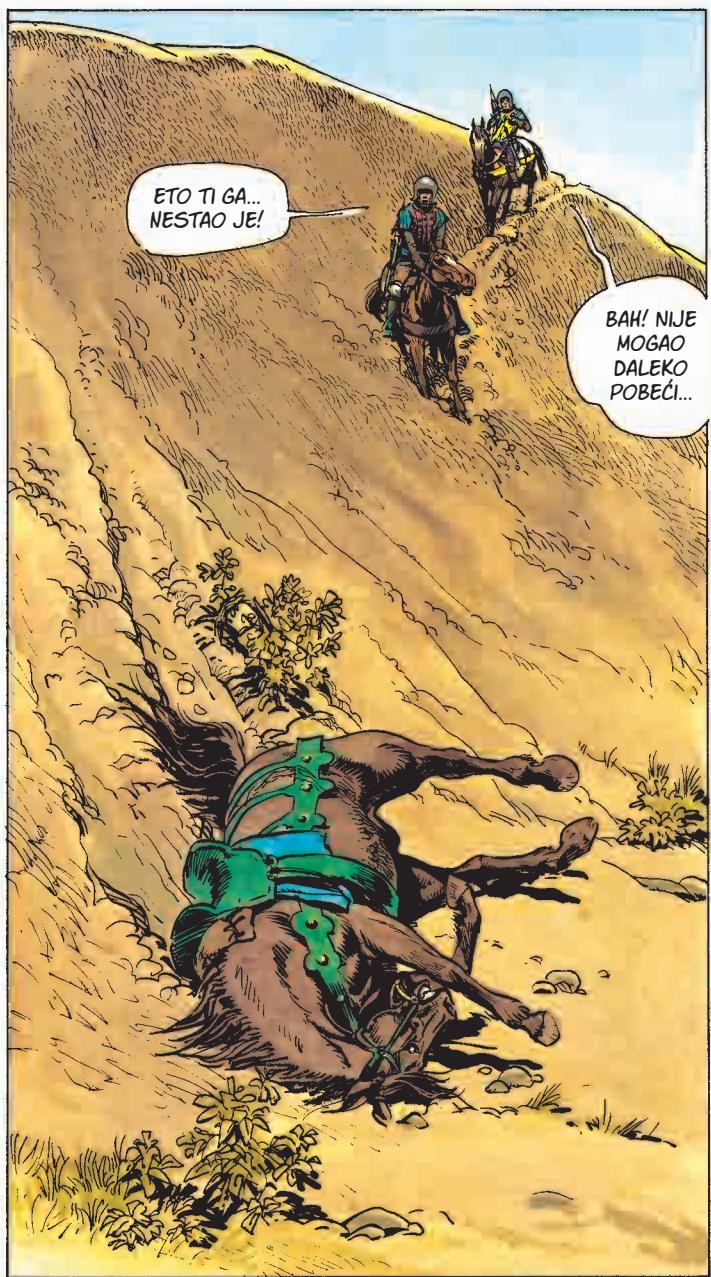

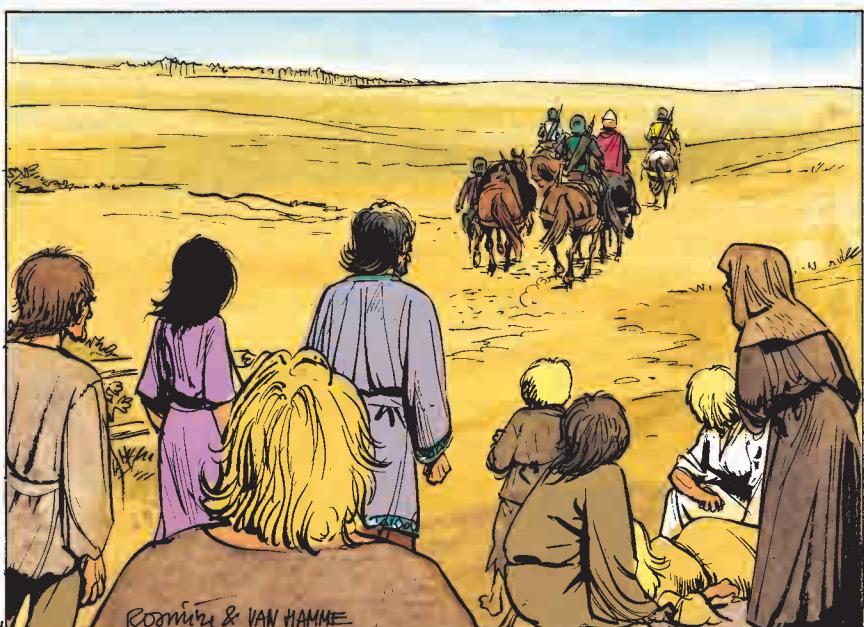
TOROVOG MI ČEKIĆA,
PLATIČETE MI ZA OVO,
SMRDLJIVCI!

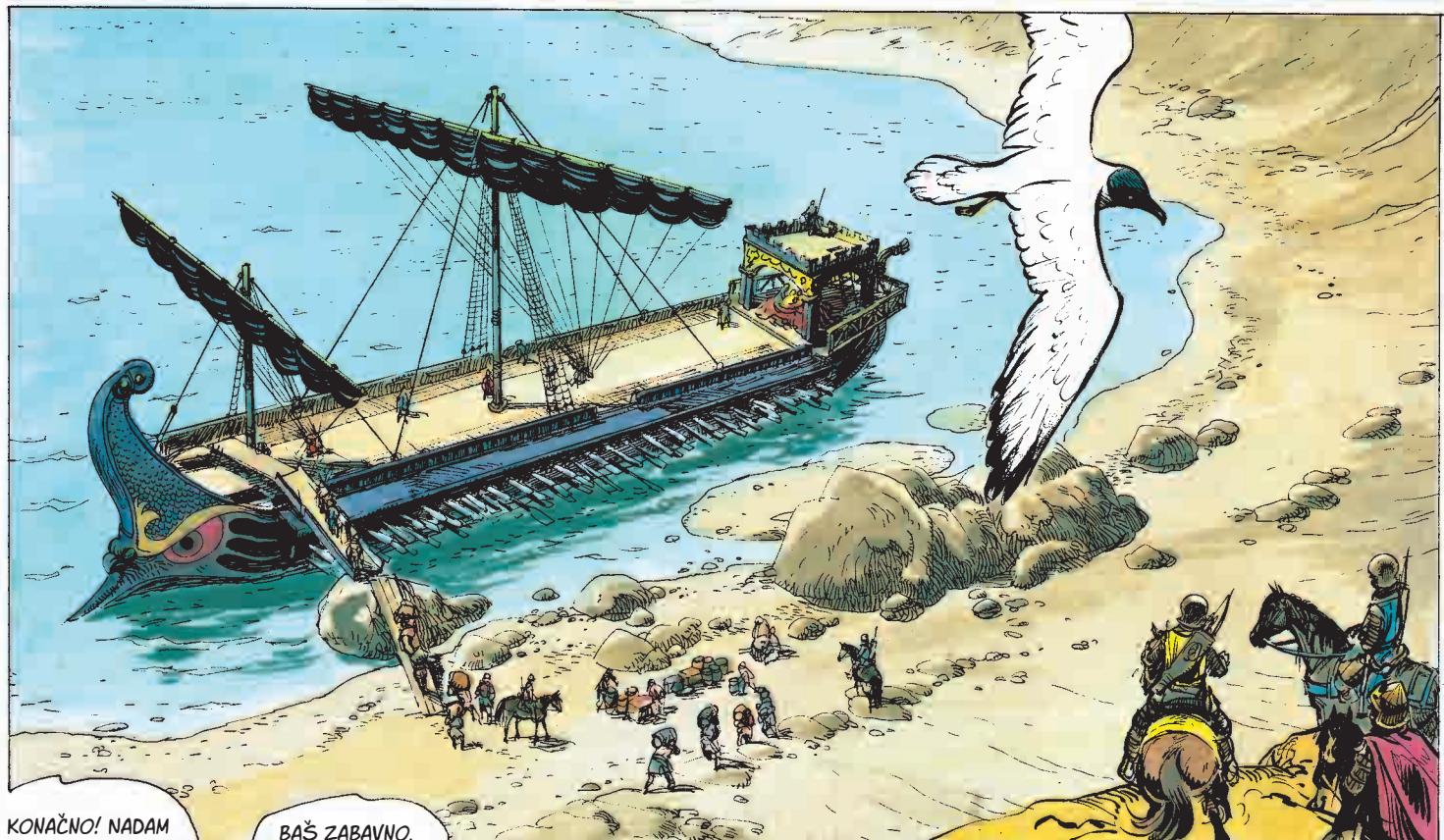
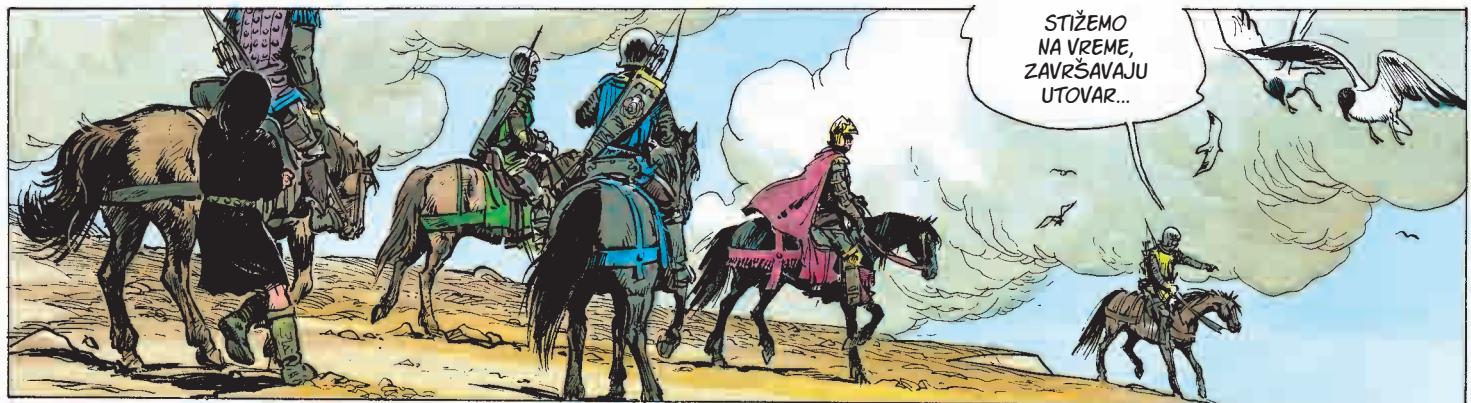
PAZI!

HILJADU
MI...

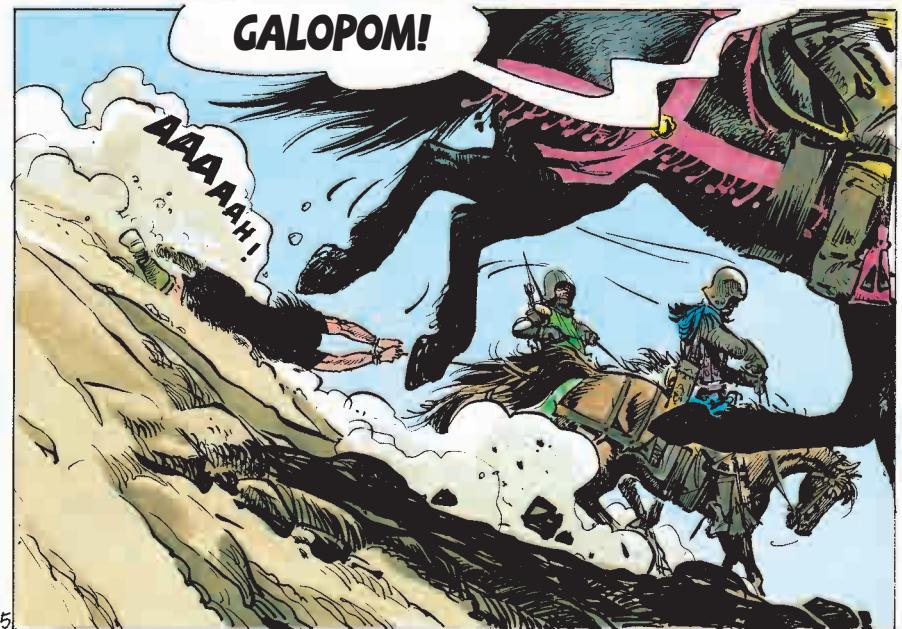

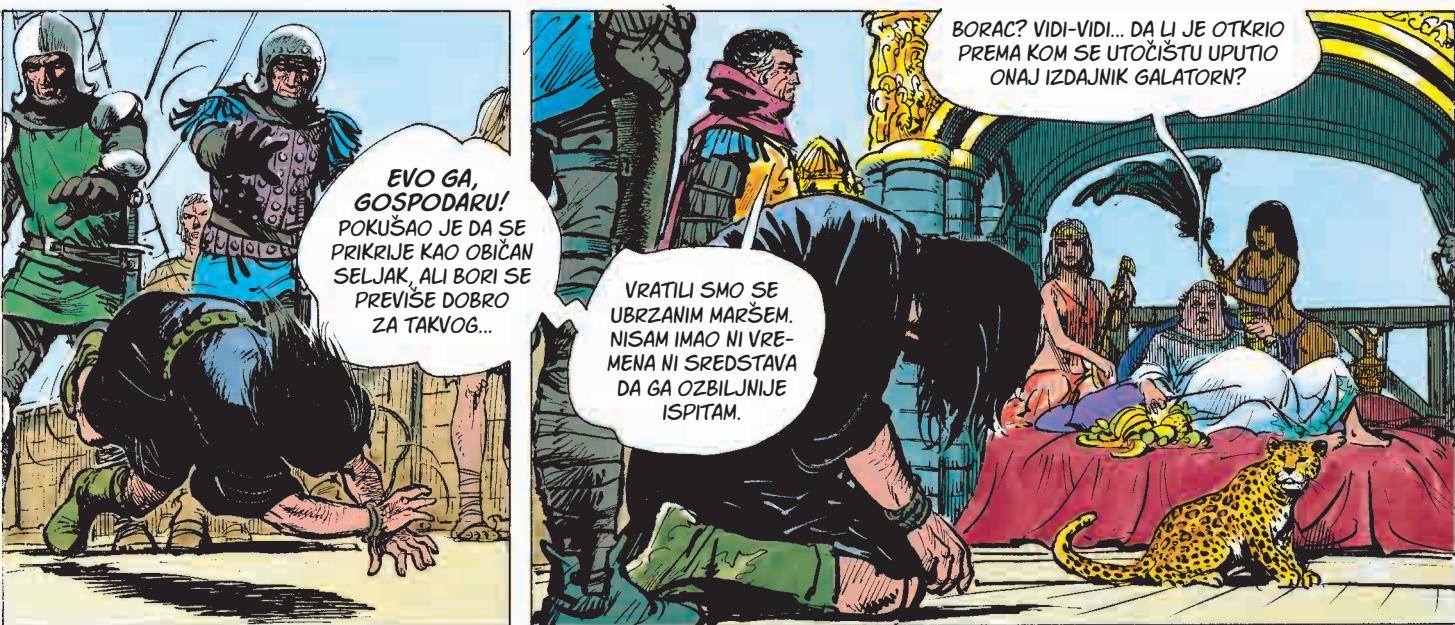

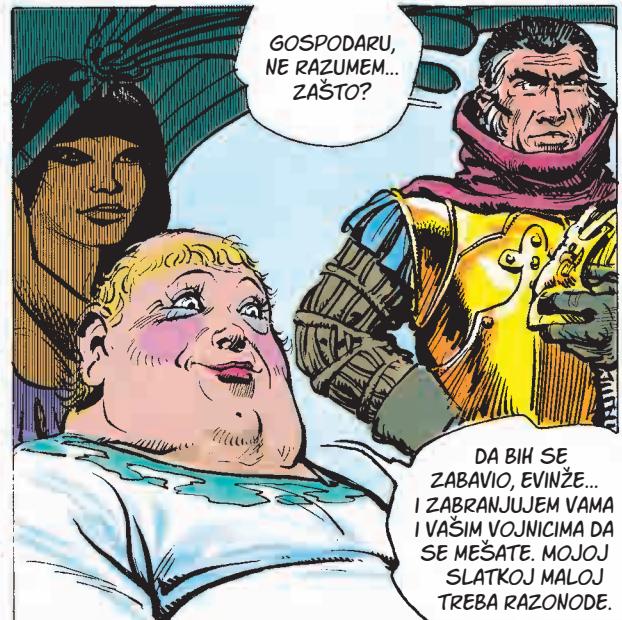
KONAČNO! NADAM SE DA JE TVOJ GOSPODAR, KO GOD BIO, BISTRJI OD TUPAVOG VOJNIKA KOJI NE VIDI ISTINU.

BAŠ ZABAVNO.
NA TVOM MESTU,
TORGALE, NE BIH GAJIO ILUZije O PRAVDI PRINCA VERONARA...

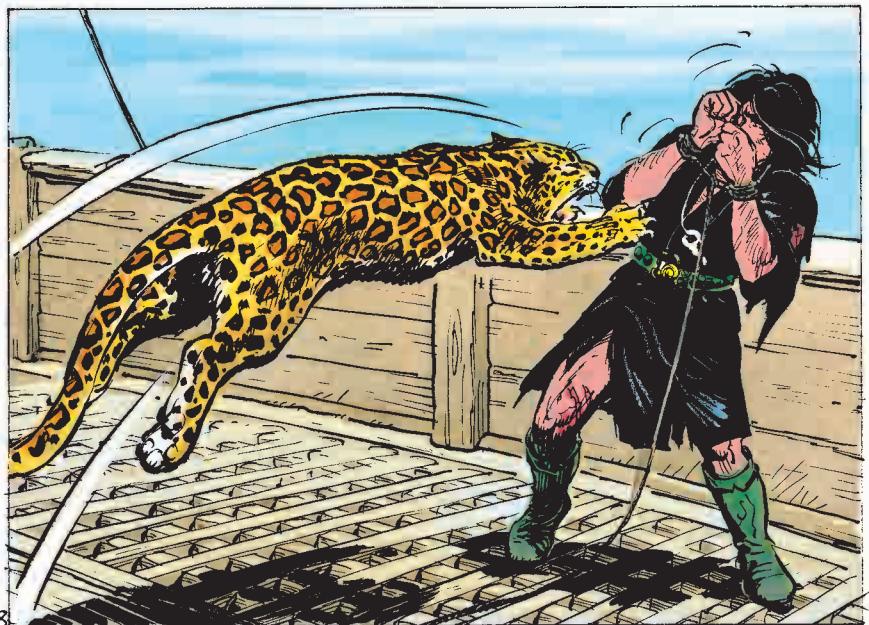
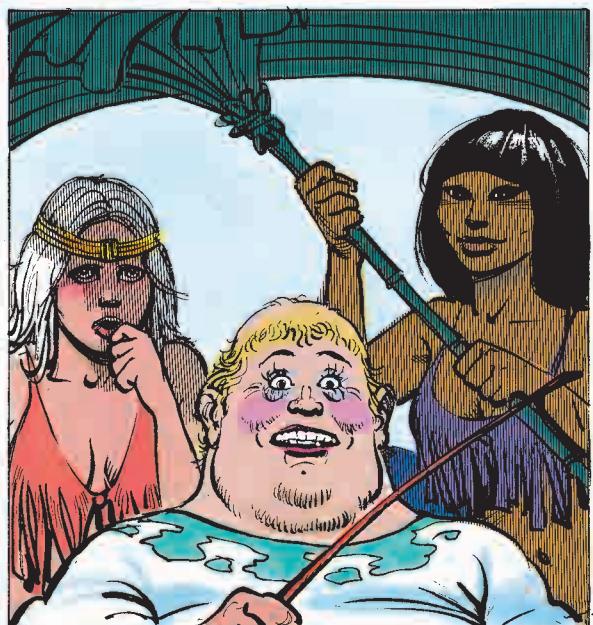
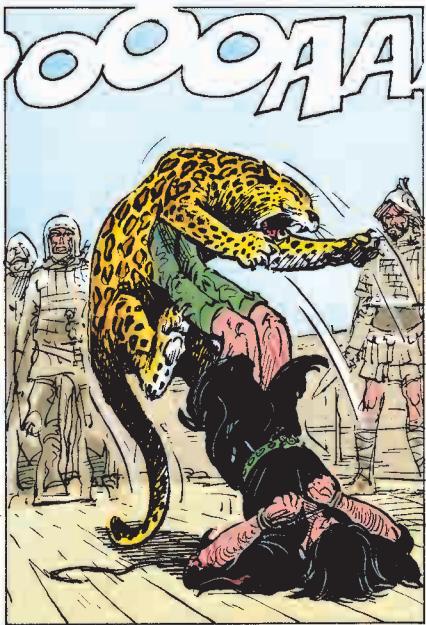

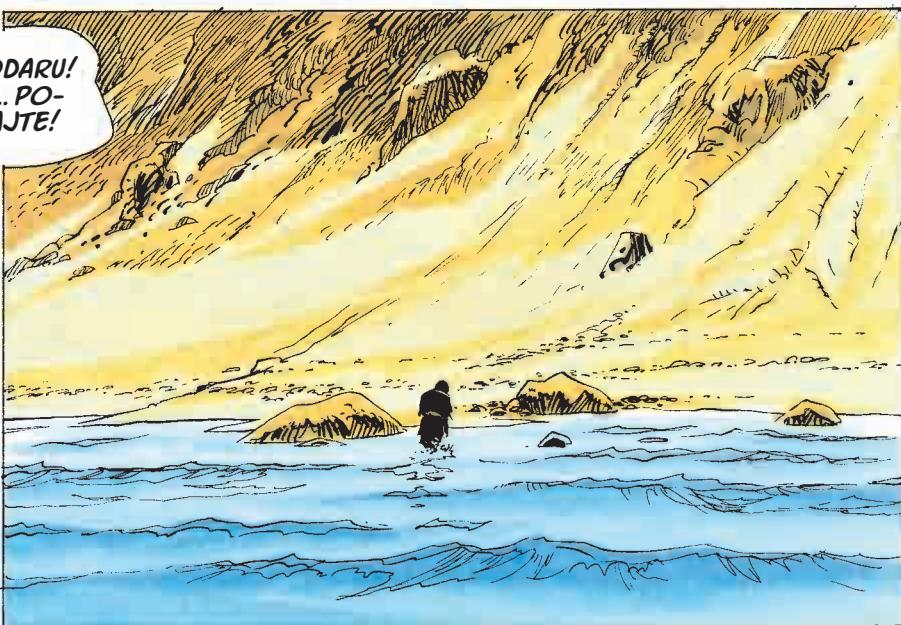
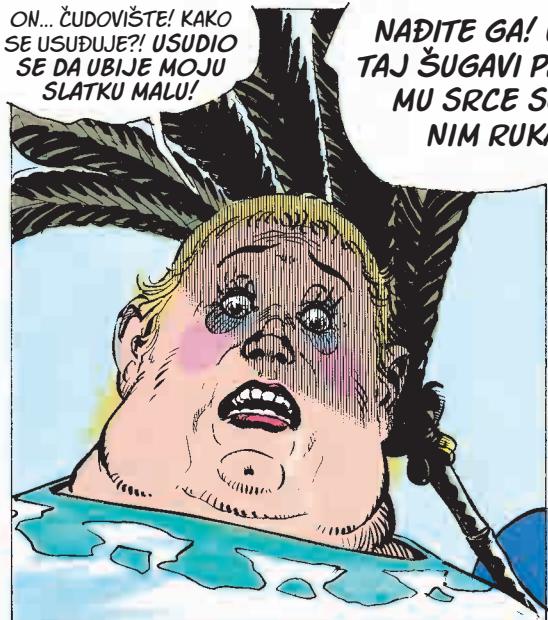
DA BIH SE
ZABAVIO, EVINŽE...
I ZABRANJUJEM VAMA
I VAŠIM VOJNICIMA DA
SE MEŠATE. MOJOJ
SLATKOJ MALOJ
TREBA RAZONODE.

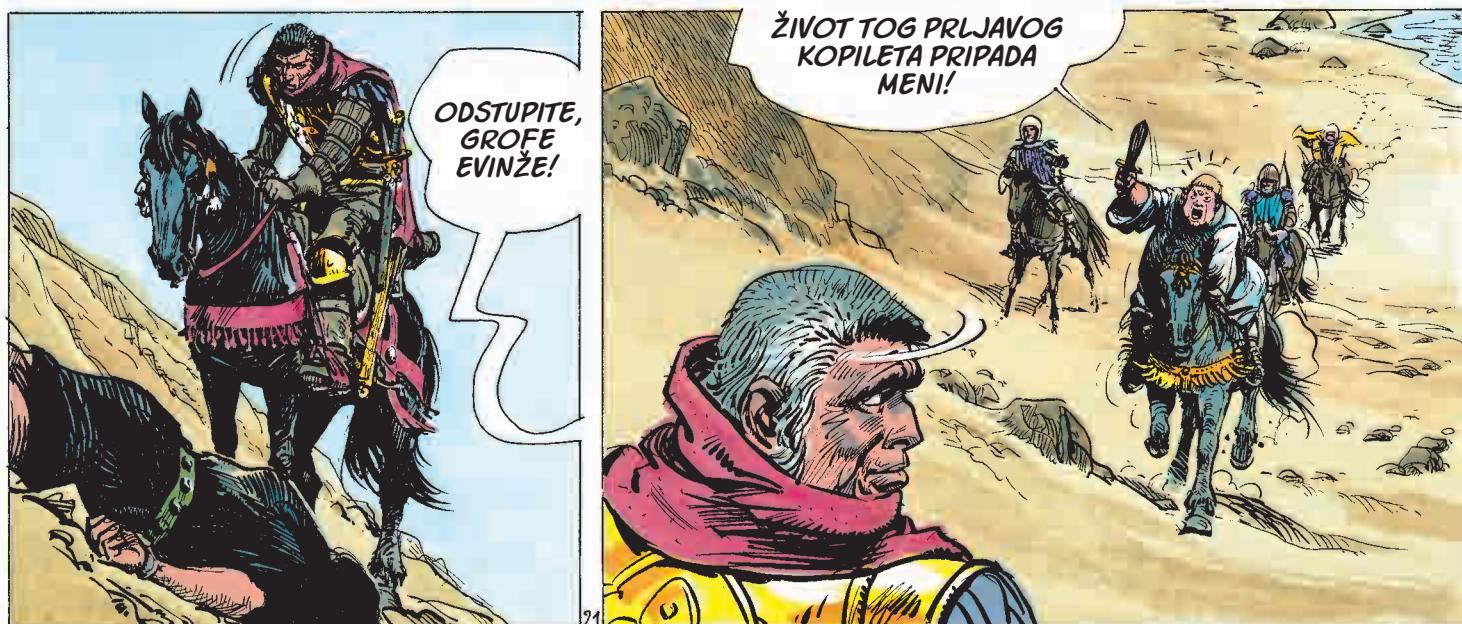
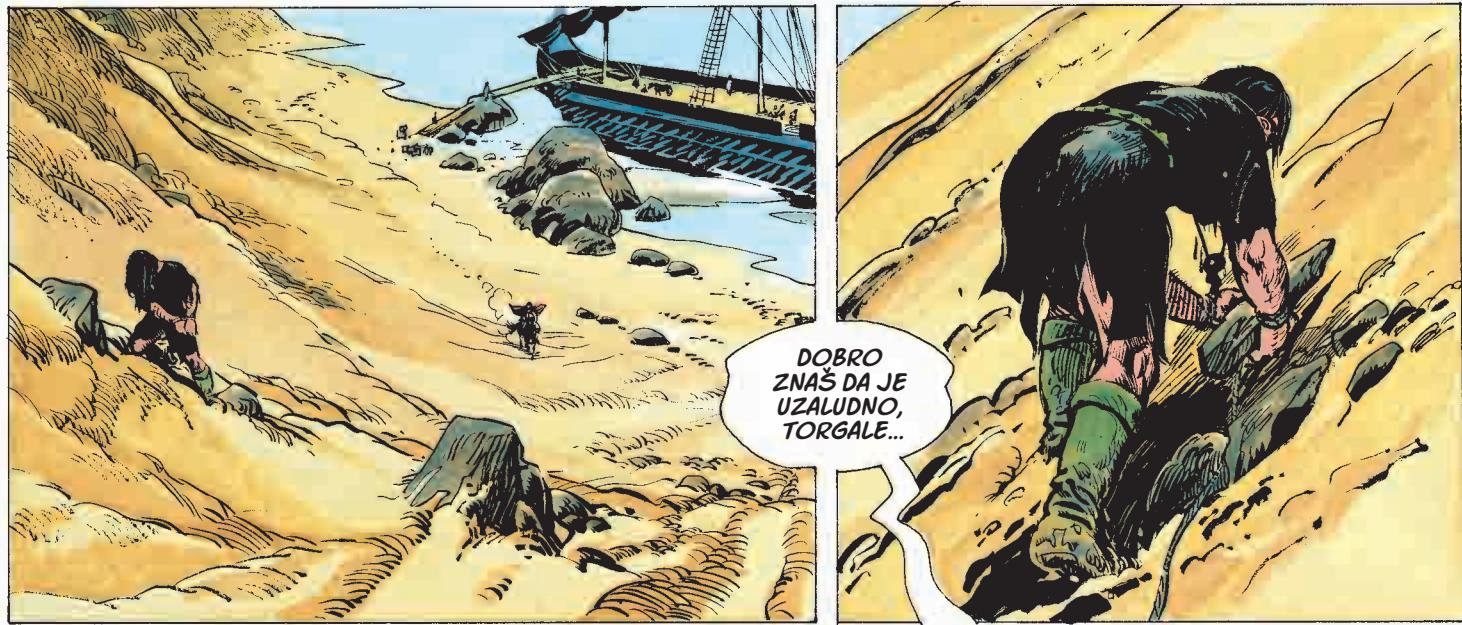

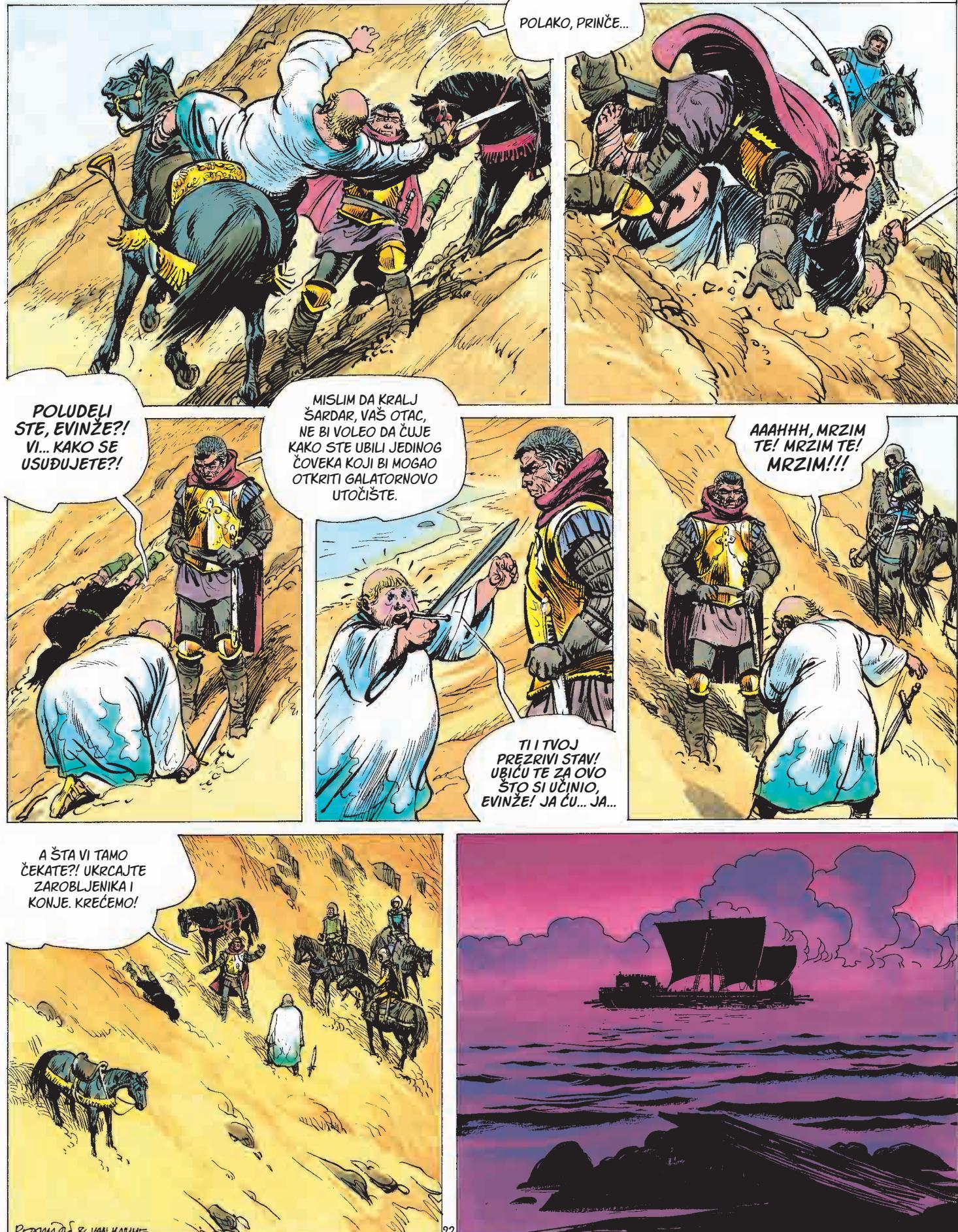

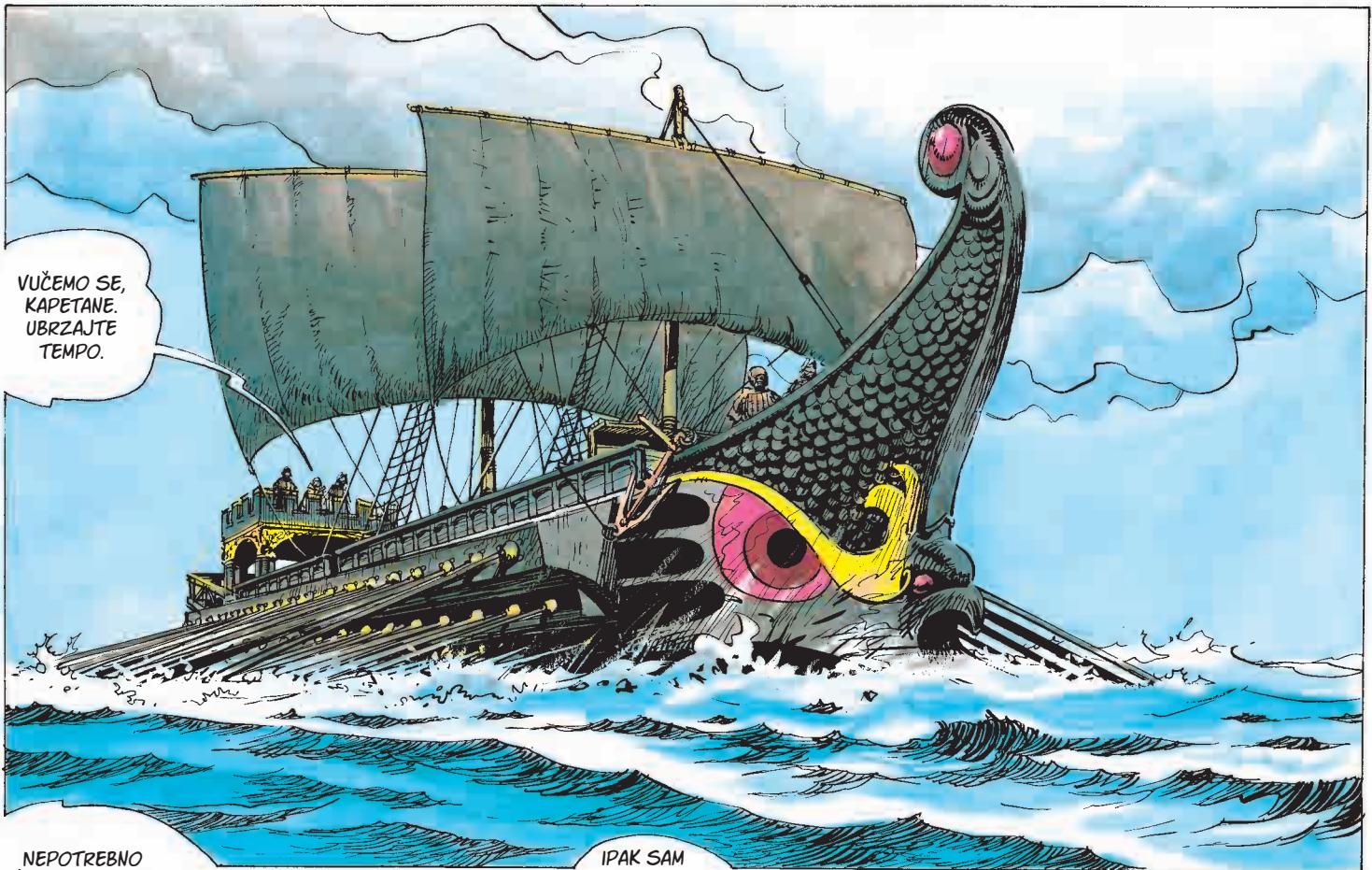
ON... ČUDOVIŠTE! KAKO SE USUĐUJE?! USUDIO SE DA UBije MOJU SLATKU MALU!

NADITE GA! UHVATITE GA! AKO JE TAJ ŠUGAVI PAS JOŠ ŽIV, IŠČUPAĆU MU SRCE SOPSTVE-NIM RUKAMA!

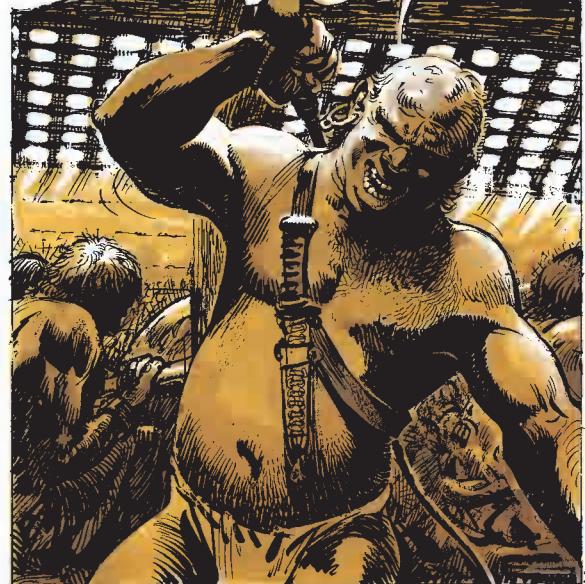

BOM BOM BOM BOM BOM BOM BOM BOM

BRŽE, GOMILO
ZABUŠANATA!
BRŽE, PSI
ŠUGAVI! PRATITE
TEMPO!

BOM BOM BOM BOM BOM BOM BOM BOM

SKOTE BEZDUŠNI! ZAR
NE VIDIŠ DA JE ČOVEK
MRTAV?!

NEMAŠ SREĆE, PRIKANE, HA-HA-HAH!
MORAĆEŠ DA VESLAŠ ZA DVOJICU, SVE
DO ODMORA.
KREĆI, PACOVE!

AAAHHH!

HEJ!

BRZO!
NJEGOV
NOŽ!

RASPORIMO
TU SVINJU!

NEKA
PLATI I ZA
OSTALE!

ŠTA TO BI, PRIKANE? NE ČUJEM
TE VIŠE DA SE SMEJEŠ...

ARGHHH...
MILOST! ONI
ČE ME...

PAŽNJA!
STIŽU ČUVARI!
ČUVARI...

JER POSTOJI ČOVEK KOJI MOŽE DA UGROZI TU MOĆ...
ČOVEK KOJI JE BIO ZATOČENIK NA OVOJ ISTOJ GALIJI, ALI
USPEO JE DA POBEGNE - GALATORN! ČOVEK KOME
SI POMOGAO DA POBEGNE I DAO MU SVOG
KONJA, TORGALE...

